

Protocol puzzeltesten

De puzzeltesten worden afgelegd in het gebouw welke zich naast het FMD bevindt. Drie keer wordt een puzzeltest afgenomen. Naast puzzel 1 en puzzel 2 wordt een combinatie van deze twee puzzels aan de hond aangeboden. Met de puzzeltest wordt het leervermogen van honden getest. Daarnaast wordt gekeken welke demonstratiemethode het beste wordt opgepakt door de hond.

Vlak voordat de testen worden gestart, wordt buiten gekeken aan welke snack de hond de voorkeur geeft en of hij in staat is een snack te pakken, welke geplaatst is onder een doorzichtig plastic bakje. De hond staat op het kruis, dat aangegeven is op de grond met krijt. De hond heeft de keus uit drie soorten snacks welke bestaan uit trainingsbrokjes. Van deze drie snacks wordt ieder één snack op de grond gelegd op 0,5 meter gelijke afstand van elkaar en op een afstand van 1,5 meter van de hond. De snack welke de hond als eerste vindt en opeet, wordt gebruikt in de puzzeltesten. Onderzoeker 2 gaat naar binnen en stopt de snack welke de voorkeur heeft in de eerste puzzeltest en geeft een teken naar onderzoeker 1 als zij klaar is. Onderzoeker 2 start de videorecorder. De videorecorder zal onafgebroken doorlopen totdat de hond na drie puzzels weer wordt meegenomen naar buiten.

Vervolgens loopt onderzoeker 1 samen met de hond en eigenaar over de getapete lijn naar binnen. Onderzoeker 1 stapt over de afscheiding heen. Eigenaar en hond mogen samen drie minuten rondlopen (los) om de hond de gelegenheid te geven de ruimte te verkennen. Na drie minuten stapt de eigenaar over de afscheiding en gaat vervolgens op de stoel zitten, welke achter de afscheiding staat. Gedurende de puzzeltesten wordt er van de eigenaar gevraagd afwisselend naar de puzzel of video (zie hieronder) te kijken en geen direct oogcontact te hebben met zijn/haar hond. De eigenaar mag gedurende de test geen stem of armgebaren richting de hond maken.

Puzzel 1

Na deze drie minuten stapt onderzoeker 1 over de afscheiding de testruimte in en roept de hond. Ook geeft onderzoeker 1 een teken naar onderzoeker 2 om de puzzel klaar te leggen. Vanaf dit moment mag de eigenaar alleen naar de puzzel kijken. Onderzoeker 1 loopt met de hond naar het midden van de ruimte waar puzzeltest 1 ondertussen klaar ligt op het getapete kruis. De stopwatch wordt gestart om de tijd op te nemen welke de hond nodig heeft om de puzzel op te lossen. Onderzoeker 2 start tevens de stopwatch. Onderzoeker 1 gaat ook achter de afscheiding staan en observeert vanuit deze positie de hond. Onderzoeker 2 scoort gedurende de drie testen de nervositeitsymptomen van de hond in een ethogram. Deze observatie vindt plaats in een continu behavioural sampling. Twee minuten lang krijgt de hond de gelegenheid om de puzzel te bestuderen en te kijken of hij de puzzel zonder enige demonstratie zelf kan oplossen. De puzzel is opgelost als de hond alle vier de snacks heeft gevonden. Onderzoeker 2 noteert of de hond zelf de puzzel heeft opgelost en zo ja, hoeveel seconden hiervoor nodig zijn geweest, welke gecontroleerd wordt door onderzoeker 1. Ook wanneer de hond de puzzel niet heeft opgelost (of een gedeelte daarvan), worden de resultaten genoteerd.

Wanneer de eerste twee minuten verstreken zijn, stapt de eigenaar de testruimte in en roept de hond. De eigenaar neemt de hond mee naar het getapete kruis op de grond. Hier houdt hij/zij de hond vast. Onderzoeker 1 neemt een klein schot mee de testruimte in. Deze zet zij voor de puzzel, zodat de hond niet de puzzel kan zien. De onderzoeker stopt eventueel nieuwe snacks in de puzzel, wanneer deze eruit zijn gehaald door de hond. Als de hond er geen snack uitgehaald heeft, wordt deze handeling alsnog uitgevoerd. Onderzoeker 1 zet hierna de televisie en video (computer) aan. Onderzoeker 1 stapt weer achter de afscheiding en geeft

een teken aan de eigenaar. De eigenaar maakt de hond los en stapt ook over de afscheiding. Tegelijkertijd wordt opnieuw de stopwatch gestart door onderzoeker 1 en wordt dit doorgegeven met een teken naar onderzoeker 2, welke ook de stopwatch start. De tijd die een hond nodig heeft om een instructie van een video te gebruiken bij het oplossen van een puzzel wordt nu gemeten. Op de video demonstreert een demonstratiehond hoe de puzzel opgelost moet worden. Dit filmpje wordt twee minuten lang continu herhaald. De hond heeft ondertussen opnieuw twee minuten de tijd om de puzzel op te lossen. Dezelfde procedure wat betreft de beëindiging van de proef, zoals in het eerste gedeelte van de test beschreven, volgt wanneer de hond de puzzel oplost; vier van de vier snacks.

Na deze twee minuten stapt de eigenaar over de afscheiding heen en neemt de hond mee naar het midden van de testruimte. Onderzoeker 1 volgt en zet de video en televisie uit. Onderzoeker 1 gaat nu de puzzel demonstreren. De onderzoeker gaat op de hurken bij de puzzel zitten en pakt de staven op, zodat ze de overgebleven hondensnacks eruit kan halen. Daarna stopt onderzoeker 1 vier “mensen snoepjes” in de puzzel. Waarna ze de puzzel gaat oplossen en eet de snoepjes op. Hierna stopt onderzoeker 1 de hondensnacks in de puzzel en geeft de hond zelf de mogelijkheid om de puzzel op te lossen. Na de demonstratie stapt onderzoeker 1 terug over de afscheiding en geeft een teken aan de eigenaar. Hij / Zij maakt de hond weer los en stapt ook over de afscheiding heen. Na twee minuten wordt de test gestopt en wordt de hond door de eigenaar aan de riem gedaan en naar het kruis geleid. Hier krijgt de hond een “zit” commando. Onderzoeker 2 stopt alvast voor de tweede puzzeltest nieuwe snacks in de puzzel 2.

Puzzel 2

Nadat onderzoeker 2 nieuwe snacks in puzzel 2 heeft gestopt, brengt onderzoeker 1 de nieuwe puzzel naar het getapte kruis in het midden van de testruimte. De eerste puzzel wordt dan meegenomen. Onderzoeker 1 stapt weer over de afscheiding heen. De eigenaar leidt de hond naar de nieuwe puzzel, maakt de riem los en gaat vervolgens weer achter de afscheiding zitten. Onderzoeker 1 start de stopwatch en geeft daarbij een teken naar onderzoeker 2. Dezelfde procedure wordt nu herhaald als bij voorgaande puzzeltest. Na afloop van deze test haalt onderzoeker 2 de staven uit de puzzel 1 en zet ze in de puzzel 2 samen met de snacks.

Combinatie puzzel 1 en puzzel 2

Bij deze laatste test worden puzzel 1 en 2 gecombineerd tot één geheel. Door een combinatie te maken van deze twee testen, wordt de hond gevraagd om te werken met zijn bek en poten in plaats van enkel alleen de poten of de bek. Hierdoor kan gekeken worden in hoeverre de hond onthouden heeft, wat hij/zij geleerd heeft in voorgaande puzzels.

Vier staven van puzzel 1 worden om en om geplaatst in de helft van de open vakken van puzzel 2. In de andere helft van de vakken wordt onder de schuif een snack verstoppt, de andere schuif wordt naar het midden geschoven. Wanneer de hond de snack in een gleuf wil vinden, moet hij eerst de staaf eruit zien te halen om vervolgens de twee schuifjes van puzzel 2 te kunnen verplaatsen om de snack te pakken. Dezelfde procedure wordt nu herhaald als bij voorgaande puzzeltest.

Na de testen komt de eigenaar achter de afscheiding vandaan en loopt naar zijn / haar hond toe om deze aan te lijnen. Vervolgens lopen zij de testruimte uit naar buiten en is deze test afgelopen.